

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها	سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی و قرآن (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۴ / ۳ / ۱		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خردادماه) سال ۱۳۸۴	

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

سوالات قرآن

۱	چرا مسلمانان پس از وفات پیامبر اسلام (ص) به فکر جمع آوری قرآن افتادند و این کار چگونه انجام شد؟	۱
۱	انفال و قیء را تعریف کنید.	۲
۱	نظر علامه طباطبائی درباره‌ی حروف مقطعه ای که اول بعضی از سوره های قرآن آمده چیست؟	۳
۱	چرا خداوند قبل از دعوت مردم به اتحاد، آنان را به تقوی دعوت کرده است؟	۴
۱	توضیح دهید چرا خداوند سپاهیان طالوت را مورد امتحان قرار داد؟	۵
۱	دو گروهی که خداوند آنها را در مقابل هم قرار می‌دهد، کدامند و موضع خداوند در مقابل این دو گروه چیست؟	۶
۱	حضرت علی (ع) درباره‌ی افراط در مدح و ثنا نسبت به خویش چه فرمود؟ (ذکر ۴ مورد کافی است.)	۷
۱	۴ مورد از توصیه‌های حضرت علی (ع) در مورد نماز را بنویسید.	۸

سوالات بینش اسلامی

۱	تفاوت نظام توحید و نظام شرک را بنویسید.	۹
۱	مقصد رسالت انبیاء چیست و این امر چگونه تحقق می‌یابد؟	۱۰
۱	امام خمینی (ره) در مورد جهاد اکبر به جوانان چه توصیه ای فرموده اند؟	۱۱
۱	روایت «إِذَا رَأَيْتُمُ الرَّبِيعَ فَانْكُرُوا ذِكْرَ النَّشُورِ» را ترجمه کنید و بنویسید بیانگر کدام استدلال قرآن است؟	۱۲
۱	توضیح دهید رویاهای صادق چگونه دلیلی بر غیر مادی بودن روح است؟	۱۳
۱	آیه «إِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ» بیانگر کدام تفاوت دنیا و آخرت است؟	۱۴
۱	چرا محاکمه روز قیامت عالی‌ترین نوع محاکمه است؟	۱۵
۱	احباط و تکفیر را با ذکر مثال تعریف کنید.	۱۶
۱	چرا در روایات اسلامی گنمان گناه توصیه شده است؟	۱۷
۱	چگونه رعایت حریم روابط زن و مرد موجب ایجاد امنیت و آرامش می‌شود؟	۱۸
۱	حدود و تعزیرات را تعریف کنید.	۱۹
۱	۴ مورد از آثار تربیتی نماز را نام ببرید.	۲۰

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی و قرآن (۳)	رشته : کلیه رشته ها
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۱ / ۳ / ۱۳۸۴
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خردادماه) سال ۱۳۸۴	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۱	پس از وفات پیامبر (ص)، جنگی پیش آمد ، که در آن هفتاد نفر از کسانی که همه قرآن را از حفظ داشتند به شهادت رسیدند و این حادثه موجب شد قرآن را به صورت یک کتاب درآورند. (۰/۵) و این کار در زمان خلیفه اول با نظم و نظارت دقیق انجام شد و پس از مدتی در زمان خلیفه سوم نسخه هایی از روی این نسخه اصلی نوشتند و هر نسخه را همراه یک نفر که متخصص قرائت قرآن بود به یکی از شهرهای بزرگ و مهم عالم اسلام فرستادند و به این ترتیب قرآن از دستبرد تحریف و تغییر حفظ شد. (۰/۵)	
۲	در اقتصاد اسلامی به آن دسته از اموال و ثروتهایی که تعلق به حکومت اسلامی دارد و اختیار آنها به دست رهبر جامعه اسلامی است ، انفال گویند . (۰/۵) یک بخش از انفال نیز اموال و ثروتهایی است که قبلاً مالک مشخصی داشته و به دلایلی (بدون جنگ) به دست مسلمانان افتاده است . به این گونه دارائیهها (فیء) گفته می شود . (۰/۵)	
۳	سوره هایی که حروف مقطعه اول آنها یکی است ، از نظر مضمون نیز بهم شباهت دارند با در نظر گرفتن این شباهتها ممکن است آدمی حدس بزند که بین این حروف ، و مضامین سوره ای که با این حروف آغاز شده ارتباط خاصی باشد ، مؤید این حدس آن است که می بینیم سوره اعراف که با (المص الف ، لام ، میم صاد) آغاز شده ، مطالبی را که در سوره های (الم = الف لام میم) و سوره (ص = صاد) هست در خود جمع کرده است (۱) .	
۴	در قرآن قبل از دعوت به وحدت و امر به معروف و نهی از منکر « تقوی » مطرح شده است، زیرا ریشه اصلی تفرقه و اختلاف در جامعه اسلامی و علت اصلی بی تفاوتی مردم نسبت به کارهای خوب و بد در جامعه بی تقوایی افراد است . (۰/۵) بی تقوایی افراد را به مال - دوستی و جاه طلبی و شهوت پرستی می کشاند و سبب می شود آنها حق را انکار کنند و برای رسیدن به مال و منصب مردم را فریب دهند و به دنبال خود راه بیندازند و فرقه بازی کنند و در نتیجه در جامعه اسلامی ایجاد اختلاف نمایند و مصلحت خود را بر مصلحت جمع و جامعه مقدم بدانند . بی تقوایی است که سبب میشود مسلمانان دست از امر به معروف و نهی از منکر بردارند و نسبت به سرنوشت جامعه بی اعتنا شوند. (۰/۵)	
۵	تاملوم شود کدامیک می توانند خود را نگه دارند و به طرف چیزی که دوست دارند نروند و کدام یک تسلیم میلها و خواستههای خود می شوند. (۰/۵) اینجا میدانی برای سنجش تقواست ، تا معلوم شود چه کسانی می توانند با ایمان به خدا و اطاعت از رهبر ، بر هوای نفس خود غلبه کنند . (۰/۵)	
۶	یک دسته مردمی که ایمان آورده اند و دسته دیگر مشرکان و کافرانی که خیانت و ناسپاسی می کنند (۰/۵) خلاوند از دسته اول با قاطعیت حمایت می کند و از دسته دوم بیزار می جوید. (۰/۵)	
۷	۱- بامن آن چنان که باحاکمان جبار سخن می گویند، سخن مگویند. ۲- ازمن آن سان که از مردم عصبانی و تندخو فاصله می گیرند، فاصله مگیرید. ۳- وقتی به من نزدیک می شوید، ظاهرسازی نکنید. ۴- تصور نکنید که اگر حقی به من گفته شود، بر من سنگین خواهدبود. ۵- گمان نکنید که من میل دارم مرا بزرگ بنارید. (هرمورد ۰/۲۵) (ذکر ۴ مورد کافی است)	
۸	۱- کار-گزاردن- نماز را بر عهده بگیرید. ۲- نگاهداشت آن را بپذیرید ۳- آن را بسیار به جای آرید. ۴- با نماز خود را-به خدا- نزدیک دارید. ۵- نماز نوشته است بر مؤمنان که باید گزارده شودبه وقت آن. (هرمورد ۰/۲۵) (ذکر ۴ مورد کافی است)	
۹	نظام توحید براساس ایمان به خدا و پیروی از دستورات و احکام الهی بنیان گذاشته شده است و حاکمیت مطلق در این نظام از آن خداوند می باشد و نظام شرک براساس پیروی از طاغوت و حاکمیت غیر خدا بنا نهاده شده است. (۰/۵) به تناسب این دو نظام، دو گونه رهبر و امام وجود دارد رهبران و امامان حق و امامان باطل، مردمی هم که این دو نظام را می پذیرند متفاوت هستند، گروه اول مؤمنان به خدا و بندگان حق می باشند و در یک کلام «عبادالله» هستند و دسته دوم بندگان و فرمانبرداران «طاغوت» را تشکیل می دهند. (۰/۵)	
۱۰	مقصد پیامبران ایجاد قسط و عدالت است (۰/۵) اما نه با قدرت های غیبی بلکه با نیروی مردم ، این مردم هستند که با هدایت پیامبران ، به قدرتهای خدادادی خود آگاه می شوند و وظیفه خود را می شناسند و به ایجاد عدل و داد بر می خیزند. (۰/۵)	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی و قرآن (۳)	رشته : کلیه رشته ها
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۱ / ۳ / ۱۳۸۴
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خردادماه) سال ۱۳۸۴	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۱۱	امام خمینی (ره) فرموده اند : شما جوانان از حالا باید شروع کنید به جهاد اکبر و نگذارید که قوای جوانی از دستتان برود ، هر چه قوای جوانی از دست برود ، ریشه های اخلاق فاسد در انسان زیادتر می شود و جهاد مشکل تر ، جوان زود می تواند در این جهاد پیروز بشود ، پیر به این زودی ها نمی تواند . نگذارید در اصلاح حال خودتان زمان جوانی به پیری بیفتد یکی از کید هایی که نفس انسانی به انسان می کند و شیطان به انسان پیشنهاد می کند این است که بگذار برای آخر عمر خودت را اصلاح کن . حالا از جوانی استفاده کن و بعد آخر عمر توبه کن این یک طرح شیطنت آمیز است که نفس انسان می کند. (۱)	
۱۲	هر وقت بهار را دیدید ، بسیار از قیامت یاد کنید. (۰/۵) دسته سوم اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت که امکان معاد را ثابت می کند (۰/۵)	
۱۳	ماده محدود در حصار مکان و زمان بوده و نمی تواند خارج از محدوده زمان و مکان حرکت کند و به کشف حقیقتی دست یابد ، لذا این آگاهیها از جانب نیروی دیگری است که عاری از محدودیتها و خاصیتهای ماده می باشد و امری است غیرمادی و مجرد که می تواند با سیر در عالم معنا به حقایق دست یابد که هنوز در جهان مادی خبری از آنها نیست . در عالم معنا نه زمان هست و نه مکان در آنجا آینده چنان است که گذشته و حال . (۱)	
۱۴	دنیای ما دنیای فرسودگی و تباهی و فناست و آخرت جهان بقا و ثبات است و از پیری و فرسودگی و مرگ و نیستی در آن خبری نیست . آنجا خانه ی ثبات و قرار است. (۱)	
۱۵	قرآن اعمال را به صورت چیزی که بر گردن انسان اویخته شده می شناساند که در دادگاه عدل الهی همه ی آنها را همراه خویش داشته و چاره ای جز تائید و قبول آنها نخواهد داشت. و انسان به جای خط و نقش ، از حقایق و نتایج اعمال آگاه خواهد شد (۰/۵) و این عالی ترین و کاملترین نوع محاکمه است که شخص آنچه را که انجام داده است همراه خویش ببیند و خویش بر محکومیت خود صحنه گذارد (۰/۵)	
۱۶	احباط= برخی از گناهان سبب از بین رفتن حسنات می شود مانند: قتل - غیبت - بهتان ... (۰/۵) تکفیر= پاره ای حسنات سبب از بین رفتن بعضی گناهان می گردد مانند: توبه ، احسان نمودن - صدقات ... (۰/۵)	
۱۷	زیرا با اظهار گناه، زشتی آن از بین می رود و ارتکاب گناه امری عادی جلوه گر می شود. (۰/۵) واضح است اگر در جامعه ای گناه زشتی خسود را در نظر مردم از دست دهد فساد و انحراف در آن جامعه به سرعت گسترش می یابد. (۰/۵)	
۱۸	در طبیعت انسانی از نظر خواسته های روحی، محدودیت در کار نیست انسان روحاً طوری آفریده شده که طالب بی نهایت است. اگر خواسته های روحی در مسیر غرایز حیوانی قرار گیرد به هیچ حدی متوقف نمی شود به طوری که رسیدن به هر مرحله ای میل و طلب مرحله بعد را در انسان به وجود می آورد. بنابراین اگر اجتماع به وسایل مختلف موجبات هیجان مداوم غریزه را فراهم کند و آنگاه بخواهد آن را آرام کند، میسر نخواهد شد بلکه به تلاطم و نارضایی غریزه با هزاران عوارض روانی و جنایات ناشی از آن افزوده خواهد شد. از این رو، لازمه دست یافتن به آرامش، از بین رفتن شرایط تحریک آمیز در محیط است. (۱)	
۱۹	قانونگذار اسلام برای برخی جرایم از قبیل دزدی، فساد در زمین ، اعمال منافی عفت و اخلاق و ... مجازات هایی را تعیین کرده است که مقدار آنها مشخص است که به آنها حد گفته می شود. (۰/۵) تعزیرات مجازات هایی هستند که مقدار و چگونگی آنها تعیین نشده و با توجه به چگونگی جرم و علل و شرایط مختلف توسط قاضی تعیین می شود. (۰/۵)	
۲۰	۱- ادب در برابر سخن امام جماعت ۲- مراعات حقوق دیگران ۳- تغذیه و بهداشت ۴- همسر داری ۵- ولایت ۶- نظم و ترتیب ۷- انعطاف و هماهنگی ۸- اعتماد ۹- ورزش ۱۰- آموزش اجباری ۱۱- خدمت و هنر ۱۲- اخبار ۱۳- امر به معروف و نهی از منکر ۱۴- مطرح شدن قرآن (ذکر چهار مورد کافی است هر مورد ۰/۲۵)	
	جمع نمرات ۲۰	

با عرض سلام خدمت مصححین محترم

در پاسخ به سؤالات نوشتن عین عبارات کتاب الزامی نیست. با توجه به مفهوم پاسخها، نمره لحاظ شود.

باتشکر